

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă privind controlul
averii unor persoane fizice, care nu au fost
dobândite în mod licit**

Analizând propunerea legislativă privind controlul averii unor persoane fizice, care nu au fost dobândite în mod licit, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.B.P. 205 din 22.04.2004,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993 și art.48(3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Inițiatorii propunerii legislative vizează reglementarea controlului averii unor persoane fizice, care nu au fost dobândite în mod licit. De la procedura controlului averii sunt exceptate persoanele care au obligația declarării averii în conformitate cu Legea nr.115/1996 privind declararea și controlul averii demnitarilor, magistraților, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcții de conducere, cu modificările și completările ulterioare.

Propunerea face parte din categoria legilor ordinare.

2. Fără a ne pronunța asupra oportunității adoptării unui asemenea act normativ, aspect care nu intră în competența legală a Consiliului Legislativ, semnalăm că arhitectura propunerii legislative este similară cu cea a Legii nr.18/1968 privind controlul provenienței unor bunuri ale persoanelor fizice care nu au fost dobândite în mod licit, lege în prezent abrogată. Similitudinea privește nu atât **titlul** proiectului, asemănător cu cel al legii abrogate, cât mai ales faptul că s-a făcut abstracție că în prezent ne aflăm într-un stat de drept, cu o altă Constituție și într-un cadru instituțional în care principiile juridice esențiale nu mai pot fi ignorate.

Totodată, inițiatorii au preluat *tale quale* norme procedurale din Legea nr.115/1996 privind declararea și controlul averii demnitarilor,

magistraților, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcții de conducere, simbioza dintre prevederile preluate din cele două acte normative menționate mai sus făcând ca reglementarea vizată de inițiatori în prezenta propunere legislativă să fie incoerentă. Astfel, la art.1, rândul 3, expresia „transparența gestionării mandatului încredințat sau obținut prin alegeri libere” este specifică **persoanelor alese**, a căror avere face obiectul procedurilor de control reglementate prin Legea nr.115/1996, iar nu oricărei persoane fizice.

3. Ideea centrală a propunerii legislative este instituirea obligației persoanelor fizice de a justifica proveniența veniturilor și valorilor proprii. Instituirea prin prezenta propunere legislativă a unui control al averilor în cadrul căruia, printr-o răsturnare a principiilor juridice, sarcina probei revine persoanei supuse controlului constituie o revenire la situația anterioară momentului decembrie 1989, ceea ce reliefează încă o dată una din sursele de inspirație ale inițiatorilor în conturarea soluțiilor din propunerea legislativă: Legea nr.18/1968 privind controlul provenienței unor bunuri ale persoanelor fizice care nu au fost dobândite în mod licit.

Această răsturnare a sarcinii probei este **neconstituțională, contravenind prevederilor art.23 alin.(11) din Constituția României**, republicată, care instituie principiul prezumției de nevinovăție.

Propunerea legislativă **contravine și art.44 din Constituție**, care prevede în **alin.(8)**, cu valoare de principiu fundamental, că averea dobândită licit nu poate fi confiscată, iar **caracterul licit al dobândirii se prezumă**.

4. Referitor la **comisia de cercetare**, pe care inițiatorii o reglementează, în parte la fel ca legiuitorul din 1968, ca fiind organizată pe lângă tribunale și formată exclusiv din magistrați, apreciem că acest mod de abordare este azi impropriu dacă tribunalul urmează să judece dosarul întocmit de magistrații din cadrul aceleiași instanțe judecătorești ca membri ai comisiei de constatare, chiar dacă aceștia nu ar participa la judecarea cauzei.

5. Propunerea legislativă utilizează **termeni sau expresii** al căror înțeles este insuficient determinat sau creează confuzii, iar alteori formulările sau ipotezele reglementate sunt fie greșite, fie nu au vreo legătură directă cu problemele abordate. Astfel:

a) la titlu, semnalăm lipsa acordului gramatical între sintagma “controlul averii” și expresia “care nu au fost dobândite în mod licit”;

b) la art.1, afirmația că scopul legii ar fi, printre altele, “protecția averilor dobândite în mod ilicit” este de neînțeles, fiind necesară înlocuirea cuvântului „ilicit” cu „licit”, pentru a da sens frazei;

c) la art.2, apreciem că formularea “**exercitarea evident neperformantă a unei răspunderi**” este ambiguă, în timp ce sintagma “**indiciile certe sau notorii**” face ca norma să fie în dezacord cu art.3, care se referă la “**dovezi certe**”;

d) la art.4 lit.c), se introduce un criteriu subiectiv, referindu-se la “**reputație**” negativă dedusă din **articole din presă** sau care fac obiectul unor sesizări ale unor **lideri de opinie ai societății civile**, concepte nedefinite și mai ales încă necunoscute ca având pondere în viața socială, după cum referirea de la lit.f) la o “**conviețuire ocazională**” duce cu gândul la multiple posibilități de a o ilustra, neputând constitui un criteriu de definire a unor “**persoane apropiate**”;

e) la art.6, pentru a da un plus de claritate a textului, trebuie înlocuit cuvântul „judecată” cu sintagma „activitatea de judecată desfășurată în acest sens”.

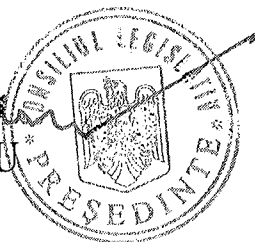
f) dispoziția din alin.(4) al art.11, potrivit căreia măsurile prevăzute în alin.(2) încetează la data rămânerii definitive a ordonanței de clasare este lipsită de valoare normativă dacă nu se arată momentul în care actul devine definitiv, mai ales că în art.13 se prevede reluarea controlului de către comisia de cercetare după emiterea ordonanței de clasare și comunicarea acesteia, inclusiv părților, chiar dacă ordonanța de clasare s-a publicat în Monitorul Oficial, după cum prevede art.25.

g) incriminarea din **art.26 alin.(1)**, pare a nu avea obiect dacă persoanele prevăzute la **art.8 alin.(2) lit.a)** (și nu **art.4** cum este greșit menționat în proiect) adresează sesizările lor prim-procurorului Parchetului de pe lângă Tribunal, care are tocmai atribuția de a verifica cuprinsul sesizării, într-o procedură nedevenită încă publică;

h) multe trimiteri la texte din propunerea legislativă sunt greșite, probabil din cauza referirii lor la variante anterioare ale proiectului. Astfel, în **art.13 lit.b)**, trimiterea corectă este la art.12, în **art.15 alin.(2)** la art.11 (nu la art.7), în **art.19 alin.(2)** la art.5 (nu la art.2), în **art.26 alin.(1)** la art.8 (nu la art.4), în **art.27** la art.7 (nu la art.3).

PREȘEDINTE

Dragoș ILIESCU

București

Nr.736/29.04.2004